

ایستگاه شجاعت

شغل: آتش نشان

 از مجموعه «آشنایی با نقش‌های اجتماعی»

شروع ماجرا

گاهی وقتی از خیابون رد می‌شی، از دور صدای آژیر آتش‌نشانی رو می‌شنوی . ماشین قرمز بزرگی رد میشه و چند نفر با لباس مخصوص داخلش هستن. شاید برات جالب بوده بدونی اون‌ها کجا میرن؟ یا چرا لباسشون فرق داره؟

امروز قرار نیست بازی کنیم که آتش‌نشان باشیم، فقط می‌خوایم یاد بگیریم آتش‌نشان‌ها واقعاً چه کار می‌کنن و چرا شغلشون این‌قدر مهمه.

پس بیا با هم قدم‌به‌قدم نگاه کنیم به دنیای آتش‌نشان‌ها – دنیایی پر از نظم، شجاعت و کمک به دیگران.

بخش ۲: آتش‌نشان یعنی چه؟

هدف: درک مفهوم شغل و نقش اجتماعی آتش‌نشان

مسیر اجرا:

با کودک گفت‌وگو کنید:

- وقتی آتش‌سوزی میشه چه کسی کمک می‌کنه؟
- آتش‌نشان فقط با آتش کار داره یا به کارهای دیگه هم کمک می‌کنه؟

سپس بگویید: آتش‌نشان کسیه که وقتی خطر پیش میاد، به دیگران کمک می‌کنه. گاهی آتش رو خاموش می‌کنه، گاهی مردم رو از جای خطرناک نجات می‌ده و گاهی آموزش میده تا دیگران یاد بگیرن از خطر دوری کنن.

✨ نکته برای والد:

در گفت‌وگو، تأکید را روی کمک به دیگران، آرامش، و نظم در شرایط بحرانی بگذارید نه روی خطر و ترس.

بخش ۳: کشف مهارت‌های آتش‌نشان 🧠

هدف: شناخت مهارت‌ها و ارزش‌های پشت شغل (نه ابزارها)

فعالیت کوتاه گفت‌وگویی:

از کودک بپرسید:

- آتش‌نشان باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
- آیا لازم همیشه قوی باشد؟ یا چیزهای دیگه هم مهم‌ترن؟

با هم فهرستی بنویسید از ویژگی‌ها مثل:

❤ شجاعت - نظم - تمرکز - همکاری - مهربانی - مسئولیت‌پذیری

نکته برای والد:

می‌توانید در ادامه از کودک بپرسید:

چه زمانی تو هم مثل آتش‌نشان شجاع یا مسئول بودی؟

این پرسش، ارزش‌ها را از حالت بیرونی به تجربه‌ی درونی تبدیل می‌کند.

بخش ۴: بازی تعادلی «آب و آتش»

هدف: تمرکز، کنترل بدن، و تمرین تصمیم‌گیری آرام در شرایط هیجان

مسیر اجرا:

چند کارت بسازید با تصویر 🔥 (آتش) و 💧 (آب).

وقتی کارت آتش بالا می‌ره، کودک باید بی‌حرکت بایسته و نفس عمیق بکشه.

وقتی کارت آب بالا می‌ره، باید آرام قدم برداره و بگه: «آرام می‌مانم و کمک می‌کنم».

نکته برای والد:

این تمرین نمادیه – به کودک یاد میده در شرایط «گرم و پرهیجان» آرامش خودش رو حفظ کنه.

بخش ۵: نقشه‌ی کمک‌رسانی

هدف: تقویت تفکر منطقی و مفهوم نظم در کار گروهی

مسیر اجرا:

یک برگه بزرگ نقشه‌ی کوچکی از شهر خودتان یا خیابان محل زندگی‌تان بکشید.

با مداد قرمز مسیر آتش‌نشانی تا محل حادثه را مشخص کنید.

کودک با فکر کردن بهترین مسیر را پیدا کند (بدون اینکه از مسیرهای بسته یا شلوغ برود).

نکته برای والد:

در حین بازی، درباره‌ی «برنامه‌ریزی قبل از عمل» صحبت کنید – این همان مهارت تفکر پیش‌بینانه است که آتش‌نشان‌ها تمرین می‌کنند.

بخش ۶: گفت‌وگو و نقش‌خوانی

هدف: هم‌دلی، درک نقش اجتماعی، تقویت زبان و احساس مسئولیت

مسیر اجرا:

با هم یک گفت‌وگوی کوتاه بسازید.

والد نقش کسی را داشته باشد که کمک می‌خواهد، و کودک نقش آتش‌نشانی که سعی می‌کند آرام، با حوصله و دقیق راهنمایی کند. مثلاً: «نگران نباشید، به جای امن بروید، ما در راهیم!»

نکته برای والد:

هدف بازی «نمایش نجات» نیست، بلکه تمرین گفت‌وگو و آرام‌کردن دیگران است.

بخش ۷: دیدار از ایستگاه آتش‌نشانی

هدف: تجربه‌ی واقعی، مشاهده‌ی نقش‌های اجتماعی، گفت‌وگوی مؤثر با بزرگسالان

مسیر اجرا:

با هماهنگی والد، از ایستگاه آتش‌نشانی محله بازدید کنید (بسیاری از ایستگاه‌ها با هماهنگی قبلی از کودکان استقبال می‌کنند).

پیش از رفتن، کودک می‌تواند چند پرسش کوتاه آماده کند، مثل:

- سخت‌ترین بخش کار شما چیه؟
- چه چیزی باعث میشه از شغلتون لذت ببرید؟
- چطور با ترس کنار میاید؟

در بازدید، کودک مشاهده‌گر باشد و به جزئیات توجه کند: لباس، تجهیزات، نظم کار، همکاری میان افراد. پس از بازدید، از او بخواهید احساساتش را نقاشی کند یا چند جمله درباره‌ی چیزی که یاد گرفته بنویسد.

نکته برای والد:

هدف این بازدید فقط دیدن ماشین‌ها نیست؛ بلکه کمک به کودک برای درک «نقش انسان‌ها در ایمنی و همکاری اجتماعی» است.

پیشنهاد می‌شود پیش از بازدید، درباره‌ی قوانین ایمنی و احترام به محیط کار گفت‌وگو شود.

بخش ۸: گفت‌وگوی پایانی

با کودک بنشینید و با آرامش بپرسید:

- امروز درباره‌ی آتش‌نشان‌ها چی یاد گرفتی؟
 - دوست داری در آینده شغلی داشته باشی که به بقیه کمک کنه؟
- با احترام و بدون داور، به حرف‌هایش گوش دهید.

نکته‌ی علمی برای والد

شناخت نقش‌های اجتماعی در این سن، پایه‌ی درک «وظیفه و همکاری در جامعه» است. یادگیری درباره‌ی مشاغل نباید فقط درباره‌ی ابزار یا ظاهر آن‌ها باشد؛ بلکه باید احساس معنا، همکاری و مسئولیت‌پذیری را در کودک رشد دهد.